

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoličanskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštne proste.

Zaradi suše.

Kakor lani tako bo tudi letos zaradi suše veliko pomanjkanje krme na Spodnjem Štajerskem. Poslanci Slovenske kmečke zveze so kakor v državnem zboru tako tudi v deželni zboru opozorili na pretečo nevarnost ter zahtevali od vlade zdatne pomoči. CesarSKI namestnik je vsled tega sklical za dne 20. septembra v Gradec posvetovanje, kako od pomoči pomanjkanju krme, kojega so se udeležili državna in deželna poslanci dr. Benkovič in dr. Korošec, deželni odbornik Robič in predsednik oddelka Zadržne Zveze v Ljubljani za Spodnje Štajersko dr. Hohnjec. Izmed spodnještajerskih okrajnih glavarjev je bil pujski glavar dr. Weiss pl. Schleußenburg.

Vsa spodnještajerska glavarstva so naznanila namestništvu v Gradec, da je v njihovih okrajih pomanjkanje krme za prezimljenje živine neizogibno. Le okrajno glavarstvo v Brežicah je naznanilo, da je v njegovem okrožju vse v redu in da ne potrebuje dodatno prebivalstvo nobene podpore. Državna poslanca dr. Benkovič in dr. Korošec sta proti temu poročilu odločno in ogorčeno ugovarjala ter zahtevala, da se od brežiškega glavarstva zahteva drugo poročilo, kar je cesarski namestnik tudi obljubil.

Posvetovalci so zahtevali, da se od vlade izprosi dva milijona kron za nakup krme (seno in slama), dvestotisoč kron za nakup travnih semen in 74.000 meterskih stotov solnih odpadkov.

Posvetovanje se je vršilo glede teh točk: 1. kakšna krma se naj nakupi in katera semena; 2. komu se naj da podpora; 3. kdo naj nakupuje; 4. za kakšno živino se naj nakupi.

Sklenilo se je, da se nakupi sladka krma, dobra slama in travna semena. Od podpore bodo izključeni bogati posestniki; kateri, o tem bodo odločali okrajni pomožni odbori. Nakupovala boče zopet Zveza štajerskih zadrug, le okrajnemu glavarju v Radgoni se je pripustilo, da v vednemu stiku z okrajnim pomožnim odborom sam nakupuje potrebno krmo. Podpora se bo dajala samo za gove, pa za konje. Solni odpadki se bodo dajali zastonj, krma se bo dajala majhnim posestnikom za tretjino nakupne cene, večjim posestnikom za dve tretjini nakupne cene.

Slovenski zastopniki so pogostoma posegli v razpravo ter zahtevali ugodnosti v smislu slovenskih razmer.

(Slov. kmečka zveza.)

Deželni zbor štajerski.

Zadnji četrtek, dne 16. septembra se je otvoril deželni zbor štajerski, v katerega je poslala Slovenska kmečka zveza 12 poslancev. Kakor smo že poročali, so se ti poslanci združili v Slovenski klub. V prvi seji deželnega zbora se je v imenu kluba njegovo načelstvo poklonilo navzočemu premil. knezoškofu dr. Mih. Napotniku, ki si je dal predstaviti vse poslance ter se je z njimi prijazno razgovarjal.

Ker sta cesarski namestnik Clary in deželni glavar Attems pri otvoritvi imela pozdravne govore le v nemškem jeziku, podal je klubov načelnik dr. Korošec izjavo, da slovenski poslanci obsojajo tako postopanje, ker bi se v njih govorih moralo sveto pokazati, da je štajerska dežela dvojezična, slovenska in nemška. Nemci so z mekljici pri tej izjavi pokazali, kako sovražno jim je vse, kar je slovensko.

V imenu kluba sta v tej seji predložila dr. Korošec in Roškar dva predloga: dr. Korošec zaradi splošne in enake volilne pravice za deželni zbor, Roškar zaradi podpore v krmi in semenih za spodnještajerske živinorejce.

V seji dne 17. t. m. so stavili poslanci Slovenske kmečke zveze te-le predloge in interpelacije:

1. Poslanca Roškar in Robič sta vložila predlog, s katerim zahtevata od dežele in države pomoč za v mariborskem političnem okraju po toči in povodnji poškodovane.

2. Poslanca Ozmeč in Meško sta stavila predlog, naj se da poškodovancem po toči v ormoškem in pujskem okraju izdatna podpora tv živilih in v denarju.

3. Poslanec dr. Jankovič, Pišek in tovariši so stavili predlog radi toče, ki je dne 26. majnika t. l. hudo oškodovala vinograde mnogih posestnikov v občinah: Imeno, Drenskobreg, Verače, Pilštanj, Virštanj in Buče v kozjanskem okraju.

4. Poslanca dr. Verstovšek in Pišek sta stavila predloge za podporo po toči in uimah poškodovane posestnike občine Mislinje, St. Ilja, Pameče (slovenj-gr. okr.), Jančev vrh, Sv. Primož (marenb. okr.) in St. Janž na Vinski gori in Kozjak, občina Velenje (šoštanski okraj), in pozvala vlado in deželo, da prispeva hudo prizadetim z izdatno pomočjo.

5. Deželni poslanci dr. Benkovič, Terglav in Pišek so stavili predlog za podporo posestnikom, ki so bili poškodovani po toči dne 3. avgusta t. l. v

biš in je tu in tam tudi sama zase, občina ali pa sta dve združeni v občino. Občinam pa zakon z dne 23. junija 1886 pod št. 29. drž. zakonika itak zaokazuje gasilski red, če prav nima občina gasilnega društva. Tako pa, kjer bi se ustanovilo gasilno društvo, ima občinski zastop skrbiti za gasilsko pravico, tako to določa naravnost par. 18. in 23.

V jeseni l. 1891 so se stali ob Muri pri štajersko-ogrski meji takozvane golibe. To so bile obmejne gostilne na ogrski strani. V golibah so se točila ogrska vina, mnogo ceneje, kakor so se točila štajerska vina po murskem polju, t. j. vina, ki so prirastla v Slov. goricah. Ker se takrat med Muro-polje ni bilo razvito društveno življenje, so ljudje radi obiskovali golibe za kratek čas. Tu se je večkrat ukrepalo o raznih vaških, pa včasih tudi o občinskih potrebah. Omenjeno jesen je tudi nanesla v golibi govorica na gasilstvo. Pri govorici se je spoznala potreba in potreba je prišla v delokrog vplivnih mož, osobito g. Kukovec. Zanimanje je postalo vedno večje. V l. 1892 pa že najdemo v zapisniku načelnškega in nadzorniškega zbora okrajne posojilnice v Ljutomeru z dne 20. marca sledeče: „Zapisnik glavnega zbora okrajne posojilnice v Ljutomeru dne 20. marca 1892: Gasilno društvo katero se bode v letošnjem letu osnovalo v našem okraju, dobi podporo. Sklene se, da se gasilnemu društvu v okraju daje podpora iz okrajne posojilnice, da društvo, katero se bode prvo osnovalo, dobi za spravo gasilnega orožja 400 K in vsako drugo 300 K; razun tega pa vsako 50 K kot podpora za priprave.“ Zapisnik glavnega zbora nič ne pove, kdo je predlagal ta nasvet, pa predlagal ga je gotovo g. Kukovec, kajti on je bil podučen že v celi zadevi in uverjen, da bodo te obljubljene svote napravile po-

občinah Sv. Krištof, Dol, Trbovlje, Marijagradec, Svetina, Jurkloster, Prožin, Teharje in okolica Celje v političnem okraju Celje.

Dne 17. septembra so interpelirali dr. Verstovšek in tovariši ekselencu grofa Attemsa in deželni odbor v zadevi razobešanja zastav na deželni dvoru o priliki Südmarkine slavnosti v Gradcu.

Izmed Slovencev so izvoljeni v različne odseke in sicer:

v finančni odsek: dr. Korošec in dr. Verstovšek;

v učni odsek: Ozmeč in Vrečko;

v peticijski odsek: Terglav in Meško;

v kulturni odsek: Pišek in Novak;

v odsek za občinske zadeve: Roškar in dr. Benkovič;

v železniški odsek: dr. Benkovič in dr. Jankovič.

Dr. Verstovšek in tovariši je stavil svojo interpelacijo v slovenskem jeziku, dočim je vodja takozvane Narodne stranke interpeliral v nemškem jeziku in dal interpelacije podpisati od nemških socialdemokratov. Ko so mu slovenski poslanci javno v seji očitali nemške podpise, jim je dr. Kukovec zaklical značilne besede: Mednarodni (sociji) so mi ljubši nego vi! To se pravi, rajši roko v roki z nemškimi socialdemokrati, nego z rodnimi brati, s poslanci slovenskega kmečkega ljudstva.

V seji dne 21. t. m. je prečital dr. Verstovšek svojo slovensko interpelacijo. Nemci so hruli, kakor da bi bili besni, a slovenski poslanci so jim odgovarjali, da se bodo gospodje morali že sprijazniti z okolnostjo, da se bo odslej v Gradcu večkrat slišala slovenska beseda. V tej seji so stavili dr. K. Verstovšek, Pišek in tovariši 1. predlog za regulacijo Mislinje; 2. za uravnavo Pake na potrebnih mestih v občinah Velenje, Šoštanj in Smartno ob Paki.

Politični ogled.

— Niževavstrijski deželni zbor, v katerem tvorijo večino nemški krščanski socialci, je v prvi seji svojega zasedanja vsprejel nujni predlog dr. Luegerja in tovarišev, ki zahteva od vlade, da pred-

gum možem v občinah, da se bo začelo gojiti gasilstvo. Neka znana oseba se je dala še pred tem sklepom dvakrat podučiti pri g. Alto Huberju, sedanjem knjigovezu v Ljutomeru, kateri je bil takrat član ljutomerskega gasilnega društva.

Takoj po odobrenem sklepu je takratni posojilnični tajnik g. Jož. Gomilšek obvestil nekaternike v evenski občini, pri čem da je. Ti so pa bili že vednoma o tem podučen.

Ker se je pa poprej šlo za to, kaka da naj bodo društva, to je katoliška in slovenska, se je podalo nekaj mož v trg Središče ob Dravi, kjer je že bilo delujoče gasilno društvo s slovenskim poveljevalnim jezikom. Od tam so se prinesla pravila za občino evensko, katera sestoji iz štirih vasi: Cven, Zgornje in Spodnje Krapje in Mota. Pravila so se za te razmere primerno priredila in gasilno društvo se je ustanovilo s štirimi oddelki. Prvi oddelek je zavzel Cven, drugi Zgornje Krapje, tretji Mota in četrti Spodnje Krapje. Začasni odbor se je ustanovil dne 7. maja 1892. Občinski zastop je potrdil pravila dne 20. maja 1893, namestnija v Gradcu pa pod št. 15.083 dne 23. junija 1893.

Iz tega je razvidno, da se je za gasilstvo na murskem polju mnogo časa porabilo in tudi mnogo napornega dela storilo. Glavno ulogo je igral g. Kukovec. Kakor se je delalo v evenski občini za gasilno društvo, tako tudi v drugih občinah niso možje mirovali. Sli so na delo v tej ideji in si po svojem prikojili pravila ter tako stopali na novo polje potrebe.

„Slovenski Gospodar“ je v št. 17. dne 27. aprila 1893 prinesel naznanilo, ki se glasi: V našem okraju se je preteklo leto začelo gasilstvo prav živahno gibati. Ustanovilo se je v teku enega leta

PODLISTEK.

Gasilstvo na Murskem polju

ob svoji petnajstletnici 18. avgusta 1909.

(Spisal Josip Karba).

Poglej me, dar sem neprecenljivi!
A gorje, če nočeš me v strahu imeti,
Ti uideam na plano, pa grozo storim,
Obupen krik vabi ti ljudstva stotina.

Tromba vabi, mož s čelado
Brizglja brizga in gasi —
Urnost moža je storila
Da me vendar omeji.

Gospodarske potrebe so tako nanesle, da se je v ljutomerskem okraju lahko pričelo misliti na širji delokrog za tudi ob času nastalih požarov. Dogodki preteklosti, da so tu in tam pogoreli veliki deli vasi, tu pa tam celo do pol in še več, so pripravili razne uplivne može, katerim je stal na čelu g. Kukovec, do razmišljanja, kako sestaviti pomoč, katera bi imela opraviti ob času nastalega požara. Začelo se je gibanje za gasilna društva, katera so že v nekaterih sosednjih mestih delovala. Treba je bilo marsikaj pretuhtati, kajti ni dovolj, ako se taka društva ustanovijo, ampak v prvi vrsti se mora skrbeti za to, da se postavijo na trdna tla in na istih ostanejo dobro delujoča. Mora se tedaj gledati na to, da so taka društva katoliška, pa tudi slovenska. Na denarna sredstva se ni mnogo oziralo, čeprav je denar povsod sveta višdar in to vsled tega, ker so murpoljske vasi vsaka zasebe kot precejšna skupina.

loži cesarju v sankcijo znani Čehom sovražni zakonski načrt Kolisko-Axmann, vsled katerega ne sme biti na Nižavstrijem dovoljena nobena druga javna šola razun nemške. Za nujnost tega predloga, ki je bila sprejeta, so glasovali poslanci vseh strank razun socialnih demokratov. Socialni demokrat poslanec Seitz, ki je govoril proti omenjenemu predlogu, je opozoril ostale stranke na možnost, da se jednak zakon lahko sprejme tudi v češkem in v kranjskem deželnom zboru in bi ta dva deželna zbora z enako pravico smela zahtevati istega sankcijo. Kaj bi rekli potem k temu Nemci.

Češki deželni zbor se je dne 21. t. m. po dolgem presledku zopet sestel. Sejo je otvoril nadmaršal princ Lobkovic z nagovorom, v katerem želi, da bi deželni zbor plodonosno deloval za mir in gospodarski razvoj dežele. Poslanec Pacher je vložil predlog glede spremembe deželnega reda, poslanec dr. Körner predlog, da se izda nov deželnozborni volilni red za Češko in da se spremenijo nekatere določbe deželnega reda, in poslanec Forscht predlog glede spremembe deželnega reda Češke. Deželni nadmaršal je pozval poslance, da si izvolijo odseke in odbor. Poslanec Pacher je izjavil v imenu nemških poslancev, da se ti ne bodo udeležili volitev v odseke. Nato je deželni nadmaršal sejo zaključil z izjavo, da ne more določiti roka za prihodnjo sejo. Prihodnja seja se bo naznanila pisnim putem.

Češki Nemci za obstrukcijo. Dne 19. t. m. je imela zveza nemških čeških deželnih poslancev v Pragi shod. Na tem shodu se je zveza enoglasno izjavila, da ni nobenega povišja, da opusti obstrukcijo v deželnem zboru, za nadaljnje vedenje bo merodajen uspeh konference načelnikov klubov.

Posvetovanje načelnikov vseh čeških strank, ki se je vršilo v Pragi dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne, ni imelo zaželenega uspeha. Načelniki strank so samo izjavili, da vzamejo medsebojne predloge na znanje. Posvetovanje se bo nadaljevalo v petek ob 3. uri popoldne.

Nadomestne volitve v deželni zbor. V Pragi se je vršila dne 20. t. m. nadomestna volitev v deželni zbor za trgovinsko in obrtno zbornico. Izvoljen je bil mladočel Franc Tuma, veletržec v Pragi.

V dalmatinskem deželnem zboru je vložil poslanec Biankini interpelacijo glede priznanja študij na zagrebškem vseučilišču, in poslanec Mitrović radi uravnave trgovinskih razmer s Črno goro.

Deželnozbornske volitve na Goriškem. V nedeljo, dne 26. t. m. se bodo vršile na Goriškem deželnozbornske volitve, in sicer za splošni volilni razred. Slovenska ljudska stranka priporoča te kandidature: Manfreda Antona, župana v Iderskem, Fon Josipa, sodni svetnik v Gorici in Jerič Alojzija, posestnik v Kobdilu.

Bosanska nastava. Zadnji ministrski svet se je pečal tudi z načrtom ustave za Bosno in Hercegovino. Od uradne strani javljajo, da so se od strani obeh viad izrekli pomisleki, in sicer v glavnem pomisleki državno-pravne naravi. Vendar da se niso kazala tako ostra nasprotstva, da bi se moglo dvomiti na skrajnjem sprazumljenju. Tako uradno poročilo. Če pa pomislimo, da bo skoro leto dni, kar je bila proglašena aneksija in obljubljena ustava, in da tedaj dana slovesna obljuba baš radi državnopravnih pomislekov še do danes ni bila izpolnjena; dalje, če pomislimo, da vlada pač ne obeša na veliki zvon nesporazumljenj, ki se pojavljajo v njeni lastni sredini, je jasno, da difference, ki obstoje glede bodočega, državnopravnega položaja Bosne in Hercegovine, nikakor ne morejo biti majhne. Ali med tem, ko se obe vladi prepirata o državno-pravni položaj dežele, trpi ljudstvo, ki zastoj čaka odrešenja in obljubljene

ne svobode. Dosedaj obstoji vsa dobrota aneksije za bosansko ljudstvo v oderuški madjarski agrarni banki. Povsem umljivo bo torej, da take razmere ne morejo vzdržati v bosanskem prebivalstvu posebno vročih patrijotičnih čustev v smislu velikoavstrijske ideje.

Mala politična naznanila.

Dne 16. septembra: Med grškim kraljem in prestolonaslednikom je nastal resen spor. Prestolonaslednik ni zadovoljen, ker se kralj udaja častnikom. — V Maroku so porazili Spanci Kabile, ki so izgubili 1200 oseb. — Ogrski ministrski predsednik Wekerle je bil včeraj dve uri pri cesarju v avdienci, odločitve pa ni bilo. Wekerle bo skoro gotovo 28. t. m. naznanil ogrski zbornici, da poda ostavko.

Dne 17. septembra: Iz Carigrada poročajo, da so Turki premagali bečvine pri Medini. — Proti vojaški diktaturi na Grškem se je priredilo na Grškem veliko shodov, ki so bili deloma jako burni. — Spor med Rusi in Nemci je nastal v Harbinu. Novi nemški konzul Daumüller je izjavil, da Nemci ne plačujejo davkov ruskim oblastim, ker priznavajo Nemci zgolj kitajsko nadoblast. Ruske oblasti so za pečatle prostore nemški tvrdki Heitmann et Aurenhammer, a nemški konzul je odstranil ruske pečate.

Dne 18. septembra: Nemški cesar Viljem letos najbrže še enkrat obišče našega cesarja. Čas še ni določen. — V Tridentu so zaprli osem Italijancev, med njimi občinskega svetnika, ker so zapleteni v veleizdajsko afero. — Ogrski trgovinski minister Fran Košut je izdal nalog, da odslej vsi železniški vagoni ogrske državne železnice, ki bodo v prometu izven države, nosijo na sebi ogrski grb. — Iz Orana se poroča, da so bili Spanci poraženi pri Suk el Arbi v Hebdani in so se morali umakniti. — Med Rusi in Perzi se je bil pri Ardebilu in Kaukajasu hud boj.

Dne 19. septembra: Nemški cesar je odlikoval več avstrijskih generalov. — Glavni odbor srbske narodne organizacije v Turčiji se je sestavil v Skopju in pretresuje vsa tekoča vprašanja. — Na Turškem je 10.000 uradnikov brez službe. Veliki vezir jih je odpustil z utemeljitvijo, da niso sposobni za službo. — Razširja se vest, da ima v kratkem priti za poslanika na Cetinje bivši srbski justični minister Raja Marinković. — Zadnje dni so Spanci pred Melillo znatno napredovali. Vzeli so Kabilom dva topova in več 400 sovražnikov.

Dne 20. septembra: Angleški minister sir Edward Grey namerava odstopiti. — Časopisje poziva srbsko vlado na boj proti srbskim roparjem. Iz Belgrada in Niša pobegli hudočelci so minuli teden umorili 15 oseb. — Ruski car Nikolaj II. gotovo obišče turškega sultana, s katerim se sestane na carjevi jahi v Bosporu. — Na Daljnem Vzhodu Rusom ne gre po volji. Ohlaja se vedno bolj prijateljsko razmerje z Angleško. Nemci tudi nagajajo Rusom. Zdaj kaže rusko-kitajsko-ameriško zvezo. — Smrtna kazen v Rusiji se omeji, ker se je prebivalstvo pomirilo.

Dne 21. septembra: „Češko slovo“ poroča iz Premisla, da so se trije češki vojaški oskrbovalnega oddelka pogovarjali na dvorišču vojašnice med seboj češko. Ko jih je slišal poveljnik, je diktiral korporalu deset dni, obema vojakoma pa pet dni zapora. — Dalmatinski deželni zbor sklene adresno, ki izraža upanje, da se Dalmacija kmalu združi s Hrvaško in s Slavenijo. Pečala se bo adresa tudi z državnopravnim stališčem glede na Bosno in Hercegovino. — Kitajski cesar je nevarno obolel.

Pri veselem omizju se spomnite sklada S. K. Z.!

Razne novice.

Iz srednje šole. Na celjsko slovensko gimnazijo je imenovan za stalnega učitelja Henrik Klešnik, suplent na I. gimnaziji v Ljubljani.

Iz šole. Na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu na Dravi polju je za stalno nameščena učiteljica Marija Osenjak v Majšbergu. — Za stalnega učitelja na slovenski ljudski šoli v Laškem trgu je imenovan g. Hurra Kislinger, učitelj v Petrovčah.

Iz finančne službe. Finančni računski revident dr. Hans Hauke je premeščen iz Macibora v Celje.

Iz poštne službe. Trgovsko ministrstvo je nadkontrolorja Martina Hočevarja v Gradcu upokojilo karu, dr. Fraidl, svetnikom Jožef Stergar in Albert Kokol, sodnijskim tajnikom dr. Metod Dolenc. po dolgoletnem vestnem službovanju.

Sodnijska imenovanja. Dvornim svetnikom je imenovan nadsvetnik Anton pl. Wurmser, nadsvetnikom pa svetniki Anton Liebisch, dr. Gustav Woschnig. Slovenski vojak najboljši strelci. Pri tekmovalnem streljanju na strojne puške v Celovcu je dobil 17. pešpolk prvo darilo.

Slovenščina na trgovski šoli v Gradcu. Na učno ministrstvo je vsled predloga ravnateljstva trgovske akademije v Gradcu dovolilo, da se v bodoče poučuje na tej šoli tudi slovenščina.

Kuncereja. Na naš spis o kuncih in kuncereji v Gosp. Novicah se nas je od mnogih strani vprašalo, kje bi se dobilo kunce priporočenih vrst. Evo par naslovov. Steierm. Kaninchenzuchtverein, Graz. — Josef Rossmann, Weinändler, Marburg, Sophienplatz. — N. O. Kaninchenzuchtverein, Wien I., Schaulflegasse 7 (oziroma, da se stvar reši hitreje: A. Russa, Sekretär des n. ö. Kaninchenzuchtvereines, Liesing, Kaltenleutgeben). — Adolf Henn, Kleintierzüchter, Wien X. 3. Favoritenstraße 133—135. Ta-le razpošilja tudi „Katalog der Zuchtanlage“.

Poučni tečaj za organiste. Cecilijino društvo za lavantinsko škofijo priredi to leto zopet poučni tečaj za organiste v Mariboru od 27. do 30. septembra. Spored je sestavljen na podlagi dosedanje izkušnje z ozirom na praktične potrebe organistov. Tako se bode temeljito obravnavali pouk v petju pri začetnikih (s praktičnim nastopom), vadil se bo koral, posebna točka je tematično preludiranje. Poleg predavanj bodo tiste dni naslednje glasbene prireditve: 28. in 29. septembra ob 3. uri popoldne slovesna vesper v stolnici (poje udeleženci tečaja); 29. septembra ob 9. uri popoldne koralna maša v stolnici; 30. septembra slovesna sv. maša, pri kateri poje stolni zbor 6-glasno Missa Angelica od P. Griesbacher, 30. septembra ob 7. uri zvečer koncert v stolnici, pri katerem sodelujejo znani virtuozi na orgle A. Koller iz Gradca (spored se objavi pozneje). Pri tej priložnosti se vrši tudi občni zbor Cecilijinega društva za lavantinsko škofijo in podpornega društva za organiste. Za stanovanje in hrano bo preskrbljeno kot pri prejšnjih tečajih. Gospodje organisti, pridite v velikem številu! Prijave z udeležbo sprejemata do 24. septembra g. stolni kanonik Fr. Trop, Maribor, stolno župnišče, in g. profesor dr. Fr. Lukman, Maribor, Gledališka ulica št. 2. — Prvo predavanje se vrši v ponedeljek, dne 27. septembra ob 4. uri v prostorih katoliškega delavskega društva, Flössergasse 2. — Ker stane prireditelje tečaja ne le mnogo truda, ampak tudi denarja, prosimo vse prijatelje lepega cerkvenega petja, naj se spomnijo pri tej priliki Cecilijinega društva za lavantinsko škofijo in vpcšljejo svoje letne prispevke.

Odprava potnega lista za Srbijo. Iz Belgrada poročajo: Tukaj se resno misli na odpravo potnega lista, ki zelo ovira promet med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

pet gasilnih društev in sicer na Cvenu, Sv. Križu, v Lukavcih, v Ključarovicah in Pristavi. Povod temu je dala ljutomerska posojilnica, ki je odločila prvega 450 K, drugima pa po 350 K. Vsa čast temu vzhlednemu zavodu, ki je že mnogo storil za narodno stvar, osobito pa njega načelniku Kukoveu, ki je to idejo vzgojil, ter si z izvršenjem iste, in mnogimi drugimi rodoljubnimi čini postavil trajen spomenik v našem okraju. S tem je povedano o g. Kukoveu mnogo in dovolj.

Razven g. Kukovea so se za gasilstvo zelo zavezali častiti gospod dekan Ivan Skuhala, notar A. Slamberger, trgovec Franc Seršen, učitelj Josip Freuensfeld, Gabriel Postružnik, duhovnik križničkovega reda, Peter Skuhala, Jožef Gomilšek itd.

Ker je bilo evensko gasilno društvo prvo ustanovljeno v Ljutomerškem okraju, je bilo nekak kažipot drugim društvom. Imelo je pa tudi največ članov. Kronika evenskih gasilcev pravi, da se je takoj ko se je ustanovil začasni odbor dne 7. maja 1892, vpisalo 50 udov. To moštvo se je v kratkem času izvežbalo, si omislilo potrebno opremo ter je dne 18. avgusta 1892 ob priliki rojstnega dne cesarjevega prav častno nastopilo pri slovesni sv. maši v Ljutomeru. Tukaj je mnogo gledalcev opazovalo krepke može in fantje, ko so prikorakali na trg v novi, doslej še nepoznani obleki, na glavi svetle čelade, na čeladi gasilski znak podobico sv. Florjana (ta znak ima vse zvezino moštvo) opasani s pasovi, tu in tam gasilske sekirice, plezalci čez rame vrv, trobentači trobente. Vsem navzočim je srce veselja utripalo, najbolj pa gotovo g. Kukoveu, ki je že v tem zrl sadove svojega truda. Pisec teh vrstic ga je kot gasilec opa-

zoval ter videl, da mu tečejo solze radosti. Pa kaj bi tudi na, saj je živel in gorel za svoj narod.

Najveselejši dan pa je imelo gasilno društvo (evensko) ob priliki blagoslovljenja društvene zastave. Bil je to vesel dan ne le za gasilce, ampak tudi za drugo občinstvo. Cerkevni trg in ulice so bile napolnjene ljudstva. Slavnost blagoslovljenja zastave se je izvršila v četrtek, dne 7. maja 1893 v kapeli sv. Florjana v Ljutomeru po velečastitem gosp. dekanu in knez. duh. svet. Ivanu Skuhala, ki je imel tudi tej slavnosti primeren govor. V imenu ljutomerskih gošpej in gosposdičin pa je pozdravila gasilce takrat še gosposdičina Micika Robek, sedaj vrla in blaga gospa Zacherl tako-le: „Slavno gasilno društvo na Cvenu! Vse slovensko ljutomersko prebivalstvo sledi z največjim zanimanjem in veseljem razvijanju gasilnih društev našega okraja. A prvi korak je storilo evensko gasilno društvo. Vam gre prva zasluga. V ta namen vam podarimo ljutomerski Slovenci ta-le trak za vašo zastavo. Spominja naj vas svete katoliške cerkve in Vsemogočnega, ki je vladar nas vseh; spominja naj vas slovenskega naroda, katerega zvesti sinovi ste in ostanite do groba; spominja naj vas pa tudi našega presvitelega cesarja Franca Jožefa I., katerega nam Bog ohrani še mnogo let.“ Nato je z vzdikom: „V to pomozi Bog!“ pripele krasen trak na zastavo. Dolžnost načelnika je bila, da se je za to zahvalil, kar je storil s sledečimi besedami: „Slavno ljutomersko rodoljubje! Spoštovane gospe in gosposdičine! Slavna gospoda! V imenu gasilcev se vam zahvaljujem za ta dragoceni dar, ki bo v prihodnje klical našo zastavo. Bodite uverjeni, slavna gospoda, da ostanemo zvesti svojemu poklicu, zvesti svojemu milemu slovenske-

mu jeziku in zvesti tudi svojemu milemu vladarju in „V to pomozi Bog in sv. Florjan“. Za trak sta nabrali gosposdičina Micika Robek in gospa Ljudmila Prešern pri ljutomerskih Slovencih in Slovenkah 64 K. Učitelj Freuensfeld je na njega narisal napis: „Čuvaj nas Bog“, katerega je mil. gospa Nina Ivančič z zlato našila. Zastava je iz temno-rudeče svile in ima na eni strani gasilski znak in napis: „Gasilno društvo na Cvenu“, na drugi strani pa podobo sv. Florjana in napis: „Pomozi Bog in sv. Florjan.“ Za zastavo so se nabrali sledeči darovi: Kumica gospa Terezija Kukovec 50 K, veleč. g. I. Bohanec 30 K. Po 20 K so darovali gg.: Ivan Kukovec, Ivan Vavpotič, Franc Seršen, Franc Vogrinec, č. g. Peter Skuhala, Anton Rajh. Po 10 K so darovali gg.: Anton Slamberger, Jožef Gomilšek, Matija Zemljčič, gospa Zemljčič. Po 6 K: č. g. Ivan Skuhala, č. g. Ivan Pajtlar. Po 4 K: č. g. Karol Wenik, Gabriel Postružnik, dr. Ivan Farčak, Ivan Rajh (Cven), Franc Bohinec Ivan Rajh (Mota), Alojzij Karbana/Dunaju. Po 2 K: gospe Nina Ivančič, Marija Gomilšek, Marija Babnik, gg. Karol Janda, dr. Rakež, Jožef Freuensfeld, M. Zargaj, Anton Misja, Martin Cagran, Alojzij Vrščič, Jožef Horvat, Jožef Ivančič. Za veselico, katere se je vršila ob priliki blagoslovljenja zastave na Moti na načelnikovem domu, (g. Jožef Rajh, ki je še danes načelnik evenskega gasilnega društva in tudi „Zveze gasilnih društev“) so darovali vino: g. Ivan Nemeš 60 litrov, č. g. Ivan Skuhala 100 litrov, Franc Sršen 100 litrov, Jožef Gomilšek 100 litrov.

(Konec prihodnjšč.)